ترامپ ادعا کرد:

ایران می خواهد مستقیم با آمریکا مذاکره کند

رئیس جمهوری آمریکا ادعا کرد که ایران می خواهد بطور مستقیم با دولت او مذاکره کند.

به گزارش ایرنا از رویترز، دونالد ترامپ ادعا کرد: من فکر می کنم ایران می خواهد مستقیما مذاکره کند.

وی در بخش دیگری از اظهارات خود گفت که با بنیامین نتانیاهو نخست وزیر رژیم صهیونیستی گفت وگو کرده است و وی احتمالاً هفته آینده از آمریکا دیدن خواهد کرد.

رئیس جمهور آمریکا همچنین در گفت وگو با خبرنگاران نسبت به چشم انداز دیپلماسی مستقیم با تهران ابزار خوش بینی کرد.

وی ادعا کرد: من فکر می کنم اگر صحبت های مستقیم داشته باشیم بهتر است. به

این شکل اوضاع سریعتر پیش می رود و ما می توانیم طرف مقابل را خیلی بهتر بشناسیم تا اینکه واسطه ها ایفای نقش کنند. آنها می خواستند از واسطه ها استفاده کنند. فکر نمی کنم این خواسته دیگر لزوماً ادامه داشته باشد.

به گزارش ایرنا، مقامات دولت آمریکا همچنان اظهارات متناقض خود علیه برنامه هسته ای ایران را تکرار و ضمن تهدید به اقدام نظامی، جمهوری اسلامی را به مذاکره دعوت می کنند.

رئیس‌جمهوری آمریکا ۳۰ مارس ۲۰۲۵ در مصاحبه با ان بی سی نیوز، بار دیگر متوسل به ادبیات تهدید و زور شده و به صراحت جمهوری اسلامی ایران را به اقدام نظامی تهدید کرد و گفت: «اگر توافق نکنند، بمباران خواهند شد»

جمهوری اسلامی ایران همواره بر لزوم مذاکرات از موضع برابر و به دور از فشار و تهدید تاکید کرده است و این موضع جدید کاخ سفید به معنی عقب‌نشینی ترامپ از تهدیدات نظامی قبلی قابل ارزیابی است.

بقائی:

ایران بر ضرورت صیانت از تمامیت سرزمینی سوریه تاکید دارد

سخنگوی وزارت امور خارجه گفت: جمهوری اسلامی ایران همچون گذشته بر ضرورت حفظ و صیانت از تمامیت سرزمینی و عزت و حاکمیت ملی سوریه به‌عنوان یک ملت ریشه‌دار و عزت‌طلب در منطقه مهم غرب آسیا تاکید دارد.

به گزارش صداوسیما، اسماعیل بقائی سخنگوی وزارت امور خارجه تجاوز نظامی هوایی و زمینی رژیم صهیونیستی به سوریه و تخریب تاسیسات غیرنظامی و علمی- تحقیقاتی و نیز مجموعه‌ای از زیرساخت‌های دفاعی این کشور در استان‌های دمشق، حماه، حمص و درعا را شدیدا محکوم کرد.

سخنگوی وزارت امور خارجه با اشاره به تجاوزات مکرر رژیم صهیونیستی و هدف قرار دادن ارزشمندترین دارایی‌های دفاعی و امکانات زیربنایی نظامی و غیرنظامی سوریه و اشغال بخش‌های راهبردی این کشور از سوی رژیم صهیونیستی از زمان سقوط دولت سابق تاکنون، مسئولیت همه طرف‌های دخیل در زمینه‌سازی سوء استفاده و تجاوزگری اسرائیل را خاطرنشان کرد و یادآوری نمود جمهوری اسلامی ایران از چند ماه قبل در رایزنی با کشورهای منطقه، نسبت به سوء استفاده رژیم صهیونیستی از شرایط سوریه و گسترش اشغالگری و آتش‌افروزی علیه این کشور و دیگر کشورهای منطقه هشدار داده بود.

بقائی تاکید کرد: جمهوری اسلامی ایران همچون گذشته بر ضرورت حفظ و صیانت از تمامیت سرزمینی و عزت و حاکمیت ملی سوریه به‌عنوان یک ملت ریشه‌دار و عزت‌طلب در منطقه مهم غرب آسیا تاکید دارد و از جامعه جهانی خصوصا کشورهای منطقه و سازمان همکاری اسلامی می‌خواهد تدابیر فوری و موثر برای توقف تجاوزات رژیم اسرائیل، پایان‌دادن به بی‌کیفرمانی این رژیم و پاسخگو کردن آن به خاطر قانون‌شکنی‌های فاحش، تعرض مستمر به کشورهای منطقه و ادامه نسل‌کشی در فلسطین اشغالی اتخاذ نمایند.

اسپانیا:

تعرفه‌های آمریکا حمله یکجانبه علیه اروپا است

«پدرو سانچز» نخست وزیر اسپانیا در واکنش به اعمال تعرفه‌های آمریکا علیه کشورهای جهان به ویژه اتحادیه اروپا اعلام کرد که تعرفه‌های واشنگتن یک حمله یکجانبه علیه اروپا است.

به گزارش ایرنا به نقل از خبرگزاری فرانسه، نخست وزیر سوسیالیست اسپانیا امروز پنجشنبه با اشاره به اعمال تعرفه‌های گسترده توسط «دونالد ترامپ» رئیس جمهور آمریکا، گفت: این اقدام نشان دهنده بازگشت به حمایت گرایی در قرن ۱۹ است که به نظر من، راه هوشمندانه‌ای برای مواجهه با چالش‌های قرن ۲۱ نیست.

سانچز به دنبال چنین گامی از سوی دولت ترامپ، وعده یک بسته ۱۴/۱میلیارد یورو (۱۵ میلیارد دلاری) را برای حمایت از بخش‌هایی که در اسپانیا از تعرفه‌ها آسیب می‌بینند، داد. همچنین بلومبرگ به نقل از سانچز نوشت که وی از اتحادیه اروپا خواست تا یک صندوق برای صنایع تاثیر پذیرفته از تعرفه‌ها ایجاد شود.

وی افزود که این بسته بلافاصله اجرایی خواهد شد و شامل ۷/۴ میلیارد یورو (۸/۲میلیارد دلار) برای تامین مالی جدید می‌شود که مابقی آن از ابزارهای موجود تامین می‌شود.

سانچز پیش از نشستی در مادرید به مدیران اجرایی گفت: صندوق پیشنهادی اتحادیه اروپا از درآمد حاصل از تعرفه‌های اعمال شده بر آمریکا استفاده خواهد کرد.

ترامپ روز چهارشنبه شدیدترین تعرفه‌های آمریکا را در یک قرن اخیر اعمال کرد که می‌تواند اقدام‌های متقابل را از سراسر جهان به همراه داشته باشد. اتحادیه اروپا یکی از بزرگترین شرکای تجاری آمریکا است.

نخست‌وزیر اسپانیا گفت: تعرفه‌های اعلام شده از سوی ترامپ اقدام متقابل نیست بلکه بهانه‌ای برای آسیب رساندن به کشورها است. جنگ تجاری آغاز شده توسط ترامپ برای جهان، برای ایالات متحده و اتحادیه اروپا خبر وحشتناکی است.

رئیس‌جمهور آمریکا روز چهارشنبه در مراسمی در باغ رز کاخ سفید اعلام کرد که تعرفه پایه ۱۰ درصدی بر تمام کالاهای وارداتی و تعرفه‌های متقابلی از جمله ۳۴ درصد برای کالاهای وارداتی از چین، ۲۰ درصد برای اتحادیه اروپا و ۲۴ درصد برای ژاپن اعمال خواهد شد. وی این اقدام را «اعلام استقلال اقتصادی آمریکا» توصیف کرد.در پی این تصمیم، بازارهای جهانی در شوک فرو رفته و سهام در بازارهای مالی دنیا روند نزولی به خود گرفتند. تحلیل‌گران اقتصادی این تصمیم را ضربه‌ای بزرگ به تجارت جهانی ارزیابی کرده‌و هشدار داده‌اند که با افزایش هزینه واردات، تورم جهانی تشدید و رکود اقتصادی محتمل خواهد شد.

بازی ترامپ با پکن با ابزار تشدید فشار بر تهران

واشنگتن با محدود کردن ایران، یکی از شرکای کلیدی چین در زمینه انرژی را تضعیف می کند و نفوذ پکن را در منطقه ای که برای برنامه های طرح کمربند و جاده اش حیاتی است، محدود می کند.

به گزارش سیاست خارجی ایرنا، مجله خبری آنلاین the cradle در تازه ترین نوشتار به بررسی اولویت های دونالد ترامپ، رئیس جمهور ایالات متحده در سیاست خارجی پرداخته و می نویسد: در طول دهه گذشته، چین حضور استراتژیک خود را در منطقه خلیج فارس عمیق تر کرده و به یک شریک تجاری برتر، واردکننده انرژی، سرمایه گذار و توسعه دهنده زیرساخت تبدیل شده است.

غرب آسیا، به طور کلی، یک رابط زمینی و آبی حیاتی بین آسیا و اروپا است، مسیرهای ترانزیتی کلیدی برای موفقیت ابتکار کمربند و جاده (BRI) چین برای اتصال دو قاره در این منطقه قرار دارد. اما پروژه های بلندپروازانه غرب آسیا که توسط شی جین پینگ، رئیس جمهور چین راه اندازی شده می تواند در دولت دوم ترامپ با موانعی مواجه شود.

دونالد ترامپ، رئیس جمهور ایالات متحده، تنها در دو ماه اول ریاست جمهوری خود، دستورات اجرایی را برای اولویت دادن به صنعت داخلی امضا کرد، تعرفه هایی را بر طیف گسترده ای از واردات خارجی وضع و دکترین «اول آمریکا» را احیا کرد. در حالی که چین قصد دارد روابط متنوع خود را با منطقه حفظ و گسترش دهد، به نظر می رسد واشنگتن و پکن در مسیر تشدید رقابت در یکی از حساس ترین عرصه های ژئوپلیتیکی جهان هستند.

یک سند طبقه بندی شده فاش شده، «راهنمای موقت دفاع استراتژیک ملی» که اخیرا در میان مقامات پنتاگون منتشر شده است، موضع تهاجمی فزاینده ایالات متحده را تأیید می کند. وزیر دفاع کابینه ترامپ درگیری احتمالی با چین بر سر تایوان را به عنوان اولویت اصلی معرفی کرد در حالی که مهار روسیه را به متحدان اروپایی برون سپاری کرده است. خطرات دیگری نیز به ویژه از سوی کره شمالی، ایران و روسیه در این سند مورد اشاره قرار گرفته اما نگاه استراتژیک به وضوح به چین دوخته شده است.

کاخ سفید ترامپ احتمالا قصد دارد صادرات نفت ایران را به صفر برساند که این وضعیت می تواند پرسش هایی را در مورد پاسخ ایران - چه از طریق تشدید تنش هسته ای و چه از طریق روش های دیگر - ایجاد کند. چنین شرایطی ممکن است محاسبات کشورهای عربی خلیج فارس و چین را به طور یکسان پیچیده کند.

هدف قرار دادن تهران برای تضعیف پکن

در این زمینه، ایالات متحده فشار بر متحدان خود را برای افزایش هزینه های دفاعی، به ویژه در اروپا، غرب آسیا و شرق آسیا افزایش می دهد. کارزار مداوم «فشار حداکثری» بر ایران هدفی دوگانه دارد: مهار تهران و مختل کردن صادرات نفت ایران به چین. منطق روشن است؛ واشنگتن با محدود کردن ایران، یکی از شرکای کلیدی چین در زمینه انرژی را تضعیف می کند و نفوذ پکن را در منطقه ای که برای برنامه های طرح کمربند و جاده اش حیاتی است، محدود می کند.

دکتر ناصر التمیمی، اقتصاددان سیاسی مستقر در بریتانیا و متخصص در روابط خلیج فارس و چین توضیح می دهد که واشنگتن احتمالا فشار بر کشورهای شورای همکاری خلیج فارس را برای فاصله گرفتن از پکن تشدید و به طور بالقوه از ابزارهای بی پرده برای دستیابی به این هدف استفاده خواهد کرد. با این حال، کشورهای عربی حوزه خلیج فارس ثابت کرده اند که در ایجاد توزان در حوزه سیاست خارجی ماهر هستند. برهمین اساس ناصر التمیمی انتظار دارد که آنها به استراتژی همسویی های متنوع خود برای حفظ استقلال و به حداکثر رساندن تامین منافع ادامه دهند.

در واقع، تا سال ۲۰۲۳، چین به شریک تجاری پیشرو برای اکثر کشورهای غرب آسیا و شمال آفریقا تبدیل شده بود. تجارت بین چین و منطقه تقریبا دو برابر شده است و از ۲۶۲/۵ میلیارد دلار در سال ۲۰۱۷ به بیش از ۵۰۷ میلیارد دلار تا سال ۲۰۲۲ رسیده است. چین اکنون بیش از نیمی از واردات نفت خام خود را از خلیج فارس تامین می کند. پکن با وجود تلاش ها برای جلوگیری از اتکای بیش از حد به یک تامین کننده، همچنان به منطقه به عنوان راه نجات وابسته است. در حالی که چین نفوذ محدودی بر محاسبات استراتژیک ریاض دارد، انتظار می رود که از جعبه ابزار اقتصادی خود برای کاهش تأثیر هرگونه معامله عربستان و آمریکا که منافع آن را تهدید می کند، به ویژه در زمینه فناوری، استفاده کند.

پکن همچنین از چارچوب های نظامی به رهبری ایالات متحده مانند طرح ناتوی عربی - اسرائیلی خشمگین است و در حالی که هنوز نمی تواند با معماری امنیتی واشنگتن رقابت کند، احتمالا به دنبال جایگزین های خلاقانه برای تثبیت نقش خود خواهد بود.

آزمون جدید در منطقه

انتخاب مجدد ترامپ، همراه با جنگ جاری غزه، استراتژی دیرینه پکن برای برقراری توازن دیپلماتیک در سیاست خارجی خود را در معرض آزمایش قرار داده است. چین برای سال ها روابط صمیمانه خود را با همه بازیگران کلیدی منطقه از جمله عربستان سعودی، ایران، اسرائیل و قطر حفظ کرد اما تغییرات اخیر منطقه ای باعث تنظیم مجدد این روابط شده است. دکتر جان کالابرس، کارشناس چین و غرب آسیا در دانشگاه آمریکایی در واشنگتن دی سی، ادعا می کند که تحولات منطقه ای، نه رقابت قدرت های بزرگ، نیروی اصلی شکل دهنده واقعیت ژئوپلیتیکی جدید است.

با این حال، دوره دوم ترامپ احتمالا تلاش های واشنگتن را برای جلوگیری از محکم شدن جای پای نظامی چین در منطقه و تحت فشار قرار دادن متحدان برای ترجیح فناوری های غربی بر جایگزین های چینی همانطور که دولت بایدن سعی در انجام آن داشت، دو برابر خواهد کرد.

جان کالابرس در این باره می گوید: موفقیت چنین تلاش‌هایی تا حد زیادی به این بستگی دارد که آیا ایالات متحده می تواند با بخش خصوصی برای ارائه جایگزین های مناسب و رقابتی همکاری کند یا خیر. اگرچه چین در سال های اخیر در خاورمیانه نفوذ قابل توجهی داشته اما نقش آن - مانند ایالات متحده - به همان اندازه که با ملاحظات استراتژیک بازیگران منطقه ای شکل می گیرد در رقابت کلی با ایالات متحده نیز قرار دارد.

نفوذ منطقه ای چین در اسفند ۱۴۰۱ زمانی که میانجیگری کاهش تنش بین ایران و عربستان سعودی را برعهده گرفت، به طور کامل به نمایش گذاشته شد. در حالی که پکن از جانبداری مستقیم در بسیاری از پرونده های منطقه ای اجتناب کرده اما تلاش آن برای حفظ توازن در روابط هم تحت فشار قرار گرفته است.

احیای تحریم های ایالات متحده علیه ایران در دوران ترامپ و تهدیدهای مداوم به حمله ممکن است تهران را تحریک کند و خطر تشدید تنش هسته ای یا سایر اقدامات بی ثبات کننده را به همراه داشته باشد.

کالابرس هشدار می دهد که کاخ سفید ترامپ می تواند به دنبال از بین بردن توانایی ایران برای صادرات نفت باشد، موضعی تهاجمی که محاسبات منطقه ای را دگرگون می کند و پکن را به سمت هماهنگی نزدیک تر با تهران سوق می دهد.

او در این باره می گوید: کاخ سفید ترامپ احتمالا قصد دارد صادرات نفت ایران را به صفر برساند که این وضعیت می تواند پرسش هایی را در مورد پاسخ ایران - چه از طریق تشدید تنش هسته ای و چه از طریق روش های دیگر - ایجاد کند. چنین شرایطی ممکن است محاسبات کشورهای عربی خلیج فارس و چین را به طور یکسان پیچیده کند.

جنگ اسرائیل در غزه، عامل استرس زای دیگری را به تلاش های چین برای دیپلماسی متوازن اضافه کرده است. علیرغم عدم تضاد منافع مستقیم با تل آویو، امتناع پکن از محکوم کردن حماس و انتقاد تند آن از جنایات جنگی اسرائیل، روابط این کشور با اسرائیل را تیره کرده است.

سال گذشته، چین ۱۴ جناح فلسطینی را در یک نمایش نادر دیپلماسی شاتل گرد هم آورد که منجر به اعلامیه پکن در مورد وحدت فلسطین شد. تحلیلگران می گویند که این نشان دهنده جاه طلبی چین برای شکل دادن به یک راه حل سیاسی برای آرمان فلسطین و به چالش کشیدن اعتبار رو به زوال واشنگتن به عنوان یک میانجی است.

با ادامه نادیده گرفتن مسئله مبرم دولت فلسطین و تامین میلیاردها دلار سلاح بی رویه به اسرائیل توسط ایالات متحده این احتمال وجود دارد که جایگاه بیشتری به پکن واگذار شود که به طور پیوسته خود را به افکار عمومی اعراب و مسلمانان به عنوان یک بازیگر متعادل تر معرفی کرده است.

رقابت کریدورها

رقابت ژئوپلیتیکی در پروژه های زیرساختی دو طرف نیز آشکار می شود.

کریدور اقتصادی هند-خاورمیانه-اروپا (IMEC) تحت حمایت ایالات متحده به عنوان وزنه تعادلی در برابر طرح کمربند و جاده چین قرار گرفته است. دکتر تمیمی معتقد است که بازیگران منطقه ای همزیستی عملگرایانه را ترجیح می دهند. بعید است که کشورهای شورای همکاری خلیج فارس به طور کامل یک طرف را در این رقابت انتخاب کنند.

با توجه به فضای گسترده تر بی ثباتی - از جمله جنگ تجاری احتمالی ایالات متحده و چین، درگیری اوکراین و تهدید جنگ ایالات متحده علیه ایران - مشخص نیست که آیا ترامپ می تواند دستور کار کریدور اقتصادی هند-خاورمیانه-اروپا را پیش ببرد یا خیر؟ این کریدور مانند طرح کمربند و جاده، یک پروژه بلندمدت است که موفقیت آن نه تنها به تعهد ایالات متحده، بلکه به همکاری چندجانبه پایدار نیز بستگی دارد.

در حالی که ردپای چین در منطقه قوی است، بازگشت ترامپ عدم اطمینان عمیقی را ایجاد می کند. تحلیلگران می ترسند که سیاست های نامنظم او می تواند به بی ثباتی دامن بزند، دستاوردهایی را که به سختی به دست آمده است از بین ببرد و قیمت انرژی را از سقف بالا ببرد. دکترین جدید ترامپ به جای هموار کردن مسیری به سوی صلح یا رفاه، ممکن است سقوط غرب آسیا را به عصر جدیدی از تکه تکه شدن و رقابت شدید قدرت های بزرگ تسریع کند.

حماس خواهان اتحاد کشورهای اسلامی شد

جنبش مقاومت اسلامی فلسطین در بیانیه‌ای ضمن محکوم کردن تجاوز مستمر رژیم صهیونیستی به خاک سوریه، بر ضرورت متحد کردن تلاش‌های ملی، عربی و اسلامی برای مقابله با اشغالگری و نقشه‌های تهاجمی اسرائیل تأکید کرد.

به گزارش خبرگزاری صداوسیما؛ حماس همچنین تجاوزات مستمر آمریکا به یمن را که «به‌عنوان پوششی برای تجاوزات صهیونیست‌ها عمل می‌کند»، محکوم کرده است.

جنبش مقاومت فلسطین، تجاوز به سوریه را امتداد تجاوزات رژیم «فاشیست صهیونیستی» به غزه، کرانه باختری و قدس دانسته است.

رژیم صهیونیستی در ادامه حملات پیشین خود به سوریه، زیرساخت‌های نظامی و فرودگاهی سوریه در حماه و حمص را هدف قرار داده و پس از آن دولت شورشیان حاکم بر دمشق را تهدید کرد که این اقدام «هشداری برای آینده» بوده است.حماس همچنین افزوده است که جنایت جدید صهیونیست‌ها در سوریه به سوابق تروریستی اشغالگر که مملو از تجاوز و جنایت است؛ می‌افزاید.

این جنبش همچنین از مردم درعا به‌خاطر ایستادگی در مقابل حملات اسرائیل قدردانی کرده است.

این جنبش تأکید کرده که اشغالگران صهیونیست همچنان به اقدامات خود علیه مردم فلسطین، از جمله آواره‌کردن مردم و گرسنه نگه‌داشتن آنها در یک محاصره خفه‌کننده ادامه می‌دهند.

هفته‌های آتی حساس در روابط ایران و آمریکا

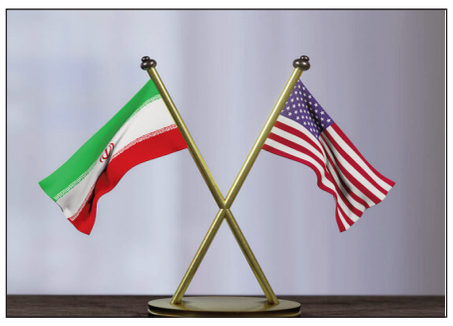

در حالی که دونالد ترامپ پاسخ نامه خود به تهران را دریافت کرده، به نظر می‌رسد چند هفته آینده وضعیت روشنتری را در رابطه با این تنش‌ها و نیز مکاتبات شاهد خواهیم بود. هم در داخل کشور، هم کشورهای منطقه و به‌ویژه کشورهای عربی جنوب خلیج فارس، هم اروپا و هم چین و روسیه، همگی منتظرند تا واکنش ترامپ به پاسخ نامه ایران به‌طور روشن اعلام گردد.

خبرهایی به گوش می‌رسد که دونالد ترامپ مخالفتی با پیشنهاد ایران مبنی بر مذاکرات غیرمستقیم ندارد، هرچند که در نهایت ممکن است این مذاکرات را مقدمه‌ای برای مذاکرات مستقیم ارزیابی کند. به‌علاوه، برخی مقامات سیاسی شناخته‌شده ایرانی نیز در مصاحبه‌های خود بیان کرده‌اند که مذاکرات غیرمستقیم برای شناخت درخواست‌های طرف آمریکایی است و می‌توان از این سخنان این‌گونه برداشت کرد که در صورت تمرکز ترامپ بر مسئله هسته‌ای و پیگیری نوعی مذاکرات برابر و نه از موضع بالا، مذاکرات غیرمستقیم می‌تواند به مذاکرات مستقیم تبدیل شود.

هرچند به نظر می‌رسد در درون دولت آمریکا در رابطه با مواجهه با ایران اختلاف نظرهایی وجود دارد. مشاور امنیت ملی و وزیر دفاع از جمله کسانی هستند که خواهان فشار حداکثری و برخورد سخت با جمهوری اسلامی هستند، در حالی که شخص ترامپ و نماینده خاورمیانه‌ای او بر مذاکره تأکید دارند.

در این میان، مارکو روبیو، وزیر امور خارجه که جزو افراد تندروی دولت به حساب می‌آید، یکی دو هفته‌ای است که کمتر سخنی در این رابطه مطرح کرده و احتمالاً او در وسط این دو دیدگاه ایستاده و اگر هم مذاکراتی شروع شود، به عنوان رئیس دستگاه دیپلماسی از سیاست رئیس‌جمهور و روند دیپلماسی حمایت خواهد کرد.

نکته قابل توجه در این رابطه سخنان وزیر خارجه اسرائیل است که در آخرین مصاحبه خود بیان کرده است: «ما فقط نمی‌خواهیم ایران به سلاح هسته‌ای دست پیدا کند و اگر از طریق دیپلماسی این امر محقق شود، با آن مخالفتی نخواهیم داشت.» این اولین بار است که فردی در دولت نتانیاهو چنین سخنانی را به زبان می‌آورد، زیرا تا کنون اسرائیل با هر گونه مذاکره‌ای با جمهوری اسلامی در رابطه با موضوع هسته‌ای مخالفت کرده و در تبلیغات منفی علیه مذاکرات، مقامات اسرائیلی اعلام می‌کردند که ایران به دنبال سلاح هسته‌ای است و از طریق مذاکره به دنبال خرید زمان است.

به احتمال قوی، این سخنان وزیر خارجه اسرائیل به این دلیل است که اطلاعاتی از درون دولت آمریکا و شخص ترامپ دارند که وی تصمیم به مذاکره با جمهوری اسلامی ایران گرفته است. هرچند که این احتمال نیز وجود دارد که طرف آمریکایی به اسرائیل اطمینان داده باشد که در صورتی مذاکرات نتیجه‌بخش خواهد بود که دیگر مسأله غنی‌سازی در ایران خطری برای تولید سلاح نداشته باشد.

در این وضعیت تنش‌زا، کشورهای عربی خلیج فارس نیز بیکار نیستند و نگرانی خود را ابراز کرده‌اند. بویژه اینکه هر روز خبرهایی می‌رسد که آمریکا بر میزان ناوها و هواپیماهای خود در منطقه می‌افزاید. در خبرها آمده بود که کشورهای عربستان، کویت و قطر به جمهوری اسلامی اطلاع داده‌اند که به هیچ‌وجه اجازه نخواهند داد که از خاک آنها به کشور همسایه شمالی حمله‌ای صورت پذیرد.

کشورهای مهم اروپایی نیز به افزایش تنش بین ایران و آمریکا حساسیت نشان داده‌اند. آنها دیپلماسی را تنها راه حل مشکل هسته‌ای ایران دانسته و وزیر خارجه فرانسه اعلام کرده است که اگر گفت‌وگو بین ایران و آمریکا آغاز نشود، مسیر غیر از دیپلماسی جنگ بین آمریکا و ایران را اجتناب‌ناپذیر می‌داند. به همین جهت، مکرون، رئیس‌جمهور فرانسه، یک جلسه کابینه را به موضوع ایران اختصاص داده است.

البته به نظر می‌رسد که فرانسه نیز مانند بسیاری از کشورهای اروپایی با درگیری بین ایران و آمریکا مخالف است، اما در عین حال بی‌میل نیست که فشارها بر ایران افزوده گردد تا در صورت آغاز مذاکرات، جمهوری اسلامی در رابطه با موضوع هسته‌ای دستاورد چندانی نداشته باشد. در مذاکرات قبلی نیز فرانسوی‌ها در مواقعی سنگ‌اندازی کرده‌اند و ضمن اینکه فرانسه نسبت به مسأله توسعه فعالیت‌های موشکی ایران حساسیت نشان داده است.

روشن است که اعضای اروپایی گروه ۵+۱، همراه با چین و روسیه، موضع یکسانی با آمریکا ندارند و همگی حمله به ایران را رد می‌کنند. هرچند روسیه و چین در اظهارات علنی خود، ترامپ را مسئول بهم‌خوردن توافق هسته‌ای (برجام) دانسته و سیاست تهدیدآمیز اروپا برای فعال کردن مکانیزم ماشه را نمی‌پسندند.

به نظر می‌رسد کندی مذاکره با اروپا، در حالی که زمان زیادی تا اکتبر و موضوع اسنپ بک باقی نمانده، بی‌ارتباط با تعیین تکلیف وضعیت روابط ایران و آمریکا نباشد. احتمالاً در صورت آغاز مذاکرات ایران و آمریکا، مذاکرات با اروپا و همچنین مشورت با چین و روسیه نیز تسریع خواهد یافت.

نکته قابل توجه این است که توافق شده آقای گروسی، رئیس آژانس بین‌المللی انرژی اتمی، در روزهای آینده سفری به ایران داشته باشد و با مقامات سیاسی و هسته‌ای ایرانی ملاقات کند. سفر گروسی به تهران در این مقطع حساس از اهمیت خاصی برخوردار است و می‌تواند بر افزایش یا کاهش تنش‌ها تأثیرگذار باشد. هرچند که به نظر می‌رسد احتمال کاهش تنش‌ها بیشتر است و وی دست خالی تهران را ترک نخواهد کرد.

عبدالرضا فرجی‌راد استاد ژئوپلیتیک